

Presentatie financiële situatie en aanpak VNOG

**Raadsinformatiebijeenkomsten
5, 6 en 8 maart 2019**

Inhoud presentatie

1. Financiële problematiek
2. Oorzaken volgens de gemeentelijke commissie
3. Acties VNOG 2018 en 2019
4. Plan van aanpak VNOG 2019
5. Wat betekent dit voor de gemeenten?

1. Financiële problematiek

2018: prognose financieel tekort € 2,8 miljoen

2019: Reparatie begroting: € 4,5 miljoen

- € 1,7 miljoen meer dan in 2018 door niet meer uitstelbare reparatie van exploitatiebudgetten (nieuw 2020 of niet meer uit te stellen)
- Waarvan € 418.000 categorie "reparatie dringend gewenst" maar nog beïnvloedbaar (bandbreedte totaal: € 4,1 miljoen tot € 4,5 miljoen)

2020: Reparatie kadernota: € 4,6 miljoen

- Waarvan € 450.000 beïnvloedbaar: gewenste reparaties en keuzes (bandbreedte totaal: € 4,2 miljoen tot € 4,6 miljoen)

* O.b.v. huidige dienstverlening, organisatie en informatie

1. Totaaloverzicht reparatie 2019 – 2023

(* Gemeenten worden (deels) gecompenseerd voor loon en prijsindexatie)

Onderwerp	2019	2020	2021	2022	2023
Reparatie personeelsbudget	1.947.000	1.947.000	1.947.000	1.947.000	1.947.000
Reparatie vrijwilligersbudget	980.000	880.000	880.000	880.000	880.000
Reparatie exploitatie/onvermijdelijke kosten, incl. besp.	1.154.400	1.348.000	1.263.000	1.068.000	1.043.000
Subtotaal reparatie	4.081.400	4.175.000	4.090.000	3.895.000	3.870.000
Reparatie gewenst	418.000	447.000	447.000	447.000	447.000
Reparatie kapitaallasten	-	-	100.000	700.000	715.000
Kapitaallast vanwege nieuwe kredieten 2020	-	-	135.768	134.747	133.726
Totaal ontwikkeling stijging gemeentelijke bijdrage	4.499.400	4.622.000	4.772.768	5.176.747	5.165.726
Loon-/prijsindex 2020 t.l.v. de gemeenten	-	1.231.000	1.231.000	1.231.000	1.231.000
Totaal incl. loon-/prijsindex	-	5.853.000	6.003.768	6.407.747	6.396.726

1. Benchmark (bron: Cebeon)

Bedragen per inwoner eind 2017							
1	Zuid-Holland-Zuid	€	80	14	Limburg-Noord	€	60
2	Amsterdam-Amstelland	€	75	15	Gelderland-Zuid	€	60
3	Haaglanden	€	75	16	Midden- en West-Brabant	€	55
4	Zaanstreek-Waterland	€	70	17	Limburg-Zuid	€	55
5	Kennemerland	€	70	18	Gelderland-Midden	€	55
6	Gooi en Vechtstreek	€	70	19	Utrecht	€	55
7	Groningen	€	65	20	Friesland	€	50
8	IJsselland	€	65	21	Brabant-Zuidoost	€	50
9	Twente	€	65	22	Noord- en Oost-Gelderland	€	50
10	Hollands-Midden	€	60	23	Drenthe	€	45
11	Rotterdam-Rijnmond	€	60	24	Brabant-Noord	€	45
12	Noord-Holland-Noord	€	60	25	Flevoland	€	45
13	Zeeland	€	60				
	Gemiddeld per inwoner	€	60				
	Bandbreedte		€ 45 - € 80				
	Taken zijn vergelijkbaar gemaakt in de benchmark						

2. Oorzaken volgens gemeentelijke commissie (1)

Cultuur:

- “Het komt wel goed”
- Managen van verwachtingen en escalatie
- Gebrek aan urgentiebesef bij management
- Meer ruimte noodzakelijk voor interne samen- en tegenspraak
- Eilanden tussen afdelingen en afstand MT en organisatie
- Meer eigenaarschap, ook voor budgetbeheersing
- Familiecultuur (niet voldoende aanspreken) Brandweercultuur (top down?)
- Tegengestelde belangen: VNOG versus lokale posten en gemeenten

2. Oorzaken volgens gemeentelijke commissie (2)

- Organisatie kwam op stoom
 - Invullen vacatures en uitvoeren investeringsprogramma
 - Meer inhuur in 2018 door vacaturestop
- Korte termijn denken
 - Oorzaak overschotten was onderuitputting
 - Geen zero based begroting maar > 20% korting, € 2,4 miljoen
 - Te snel inboeken besparingen en stelposten: bijvoorbeeld huur Europaweg
- Weeffouten in de begroting
 - Loonkosten (inclusief vrijwilligersvergoedingen) is 57% van de begroting: te lage indexering werkt stevig (cumulatief)
 - Investerings en kapitaallasten: o.a. vervangingsinvesteringen exclusief BTW en geen prijsindexering

2. Oorzaken volgens gemeentelijke commissie (3)

- Beleidskeuzes (al dan niet impliciet)
 - Instroom vrijwilligers: werkt door in diverse budgetten
 - Omgang met materieel (bijv. 2e leven- auto)
 - Harmonisatiekeuzes: kiezen voor dure variant?
- Niet voldoende beheersen van budgetten
 - Onvoldoende budgetdiscipline
 - Vrijwilligersvergoedingen: hoeveel en wanneer?
- Geen besluiten over 7 knelpunten clusterverleden
 - Inmiddels voorstel uitgewerkt als bijlage bij de kadernota 2020 -2023

3. Acties VNOG 2018

2018 vanaf september:

- Vacaturestop
- Terughoudend bij doen van uitgaven
- Verkoop (deel) overtollig materieel
- Uitgebreid onderzoek naar cijfers en oorzaken tekorten
- Bijdrage geleverd aan rapport gemeentelijke commissie

3. Acties VNOG in gang gezet in 2019

- Uitgangspunt 2019 en verder: “geen geld uitgeven dat er niet is”
- Handhaven vacaturestop
- Budgethouders in budgetgesprekken scherp houden
- Start bewustwording door medewerkersbijeenkomsten in de regio
- Benchmark overhead en externe toets dekkings- en spreidingsplan

- Dit vergt cultuuromslag en gewenning aan strakke lijn
- Blijvend aandacht voor gezamenlijkheid en directe communicatie met directeur

4. Plan van aanpak VNOG 2019

1. In control komen (zie ook vorige acties)
2. Financiële cijfers verder verfijnen inclusief risico's (bijvoorbeeld RI&E, demarcatie, vervroegde afschrijvingen)
3. Evaluatie organisatiestructuur, besturingsmodel en formatie
4. **Scenario's uitwerken** voor tweedaagse september op basis van huidig, wettelijk minimum en plusniveau van dienstverlening ("geen heilige huisjes")
5. Aanvullend onderzoek efficiency (hoe "lean" is de organisatie?)
6. O.a. benchmark overhead en externe toets spreidings- en dekkingsplan
7. Actief kijken naar besparingen op korte termijn
8. Actief betrekken organisatie inclusief postcommandanten

5. Wat betekent dit voor AB en raden?

- Keuze maken t.a.v. de reparatie en bandbreedte
- 1e financiële verkenning naar AB
- Keuze maken t.a.v. dienstverleningsniveau (wat voor een Veiligheidsregio willen wij zijn?) (bestuurlijke 2-daagse in september 2019)
- De volgende stukken worden na 11 april 2019 via de colleges aan de raden aangeboden:
 - Voorlopige jaarstukken 2018 ter kennisname
 - Begrotingswijziging 2019 voor een zienswijze
 - Kadernota 2020-2023 ter kennisname
 - Concept begroting 2020 voor een zienswijze